

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยดำเนินการตามหัวข้อดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากประชากรทั้งหมดที่เป็นครูผู้สอนที่สอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 179 คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้าหรือรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 195 คน จาก 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนเพ็ญศิริ โรงเรียนรัชตะวิทยา โรงเรียนมานะศึกษา โรงเรียนรังสือนุสรณ์ โรงเรียนยะลาบำรุงผดุงประชา โรงเรียนศานติธรรม โรงเรียนผดุงศาสนวิทยา และโรงเรียนดารุลอูโลมนิบงบารู (แผนกอนุบาล-ประถม) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน
1	โรงเรียนเพ็ญศิริ	1	1	17
2	โรงเรียนรัชตะวิทยา	1	1	15
3	โรงเรียนมานะศึกษา	1	1	29
4	โรงเรียนรังสีอนุสรณ์	1	1	18
5	โรงเรียนยะลาบำรุง	1	1	15
6	โรงเรียนศานติธรรม	1	1	30
7	โรงเรียนผดุงศาสตร์	1	1	10
8	โรงเรียนดารุลอูโลมนิบงบารู (แผนกอนุบาล-ประถม)	1	1	25
	รวม	8	8	179
	รวมทั้งสิ้น		195	

ที่มา : สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา : ออนไลน์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยลักษณะของเครื่องมือมีวิธีการสร้างตลอดจนการพัฒนาคุณภาพดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

ใช้สำหรับครูผู้สอน มี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาเอกและวิชาโท(ถ้ามี) ของวุฒิการศึกษาในระดับสูงสุด ประสบการณ์ในการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ระดับชั้นหลักที่รับผิดชอบในการสอน รายวิชาที่รับผิดชอบทำหน้าที่สอนประจำ การเข้ารับการอบรม จำนวนรายวิชาที่สอน ความรู้ในการจัดทำหลักสูตร หัวข้อที่ได้รับการอบรมหรือพัฒนาตนเอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับ (Rank Rating Scales) โดยการจัดอันดับการปฏิบัติ 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับ 1 2 3 เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ในด้าน

เนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเปรียบเทียบรายคู่ (Paired Comparison) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่ควรพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระด้วยการเขียนระบุถึงประเด็นที่ไม่ได้กล่าวถึงในแบบสอบถาม

3.2.2 แบบสัมภาษณ์

ใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าหรือรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการกำหนดกรอบการสัมภาษณ์จากประเด็นที่ได้จากแบบสอบถามที่พบว่าครูมีความคิดเห็นที่ควรพัฒนา ในการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามมีวิธีการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตเนื้อหา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถาม ที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหาดูตรงจนความครอบคลุมพร้อมกับขอคำแนะนำเพิ่มเติมและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านวิชาการ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากสูตร (Riviovelli and Hambleton, 1997)

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

$$\text{โดยใช้สูตรการหาค่า IOC คือ } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 5 ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1 แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ให้ครบตามเกณฑ์ที่วางแผนการเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 7 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูล

3.3.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์มีวิธีการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขต

เนื้อหา

ขั้นที่ 3 นำผลจากแบบสอบถามที่พบว่าครูมีความคิดเห็นว่าการพัฒนา กำหนดเป็นประเด็นในการทำแบบสัมภาษณ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เนื้อหาตลอดจนความครอบคลุมพร้อมกับขอคำแนะนำเพิ่มเติมและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านวิชาการ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากสูตร (Riviovelli and Hambleton, 1997)

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

$$\text{โดยใช้สูตรการหาค่า IOC คือ } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 6 ได้ข้อความที่มีค่า IOC เท่ากับ 1 แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ให้ครบตามเกณฑ์ที่วางแผนการเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 8 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัย

1.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลาด้วยตนเอง

1.3 ขอความร่วมมือกับครูฝ่ายวิชาการโรงเรียนในการแจกแบบสอบถาม

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลและรับคืนด้วยวิธีที่ผู้วิจัยไปเก็บด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลา 1 เดือนคือ เดือนกุมภาพันธ์ 2556 การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนทั้งหมด 179 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 151 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.35 จากนั้นจึงพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาจัดระบบลงรหัสแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์

2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเพื่อให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ จากผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ รวมทั้งหมด 16 คน

2.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนระดับชั้น ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลาด้วยตนเอง โดยส่ง ประเด็นการสัมภาษณ์ไปล่วงหน้า

2.3 ประสานงานเพื่อขออนุญาตเวลา สถานที่ ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้าด้วยตนเอง

2.5 ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองระหว่างวันที่ 1-31 พฤศจิกายน 2556 ตามวันเวลาที่ผู้บริหารโรงเรียนนัดหมายไว้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีลำดับขั้นตอนในการ ดำเนินการดังนี้

(1) ขั้นตอนเตรียมก่อนสัมภาษณ์

1. เตรียมแบบสัมภาษณ์ให้พร้อมโดยกำหนดกรอบการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามที่พบว่ามีการปฏิบัติน้อย เพื่อหาแนวทางการพัฒนา
2. เตรียมอุปกรณ์ในการบันทึกการสัมภาษณ์ ได้แก่แบบสัมภาษณ์ และเครื่องบันทึกเสียง

(2) ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ โดยการถามคำถามตามข้อความในแบบสัมภาษณ์ที่เตรียมมา
3. ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกผลการสัมภาษณ์ โดยการบันทึกเสียง
4. ดำเนินการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและอำลา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับ (Rank Rating Scales) โดยการจัดอันดับการปฏิบัติ 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับ 1 2 3 โดย 1 เท่ากับ 3 คะแนน 2 เท่ากับ 2 คะแนน และ 3 เท่ากับ 1 คะแนน แล้วคูณด้วยความถี่ (Frequency) และสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเปรียบเทียบรายคู่ (Paired Comparison) แล้วนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) และข้อมูลแนวทางการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ทั้ง 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นค่าความถี่ (Frequency) แล้วจัดเรียงตามลำดับความถี่

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 4 มาวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะโดยการหาค่าความถี่ (Frequency)

5. สรุปผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

6. วิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบความเรียงประกอบข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้ความถี่ (f)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถามโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่กำหนดไว้หรือไม่

3. เกณฑ์ในการตรวจสอบสภาพการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถามที่เป็นแบบจัดอันดับ (Rank Rating Scales) ผู้วิจัยกำหนดค่าระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน